

תקרא ואנכי אענך למעשה ידיך תכסוף²⁹, אתה סובל את כל העולם כולו, שנאמר: אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט³⁰, ואתה מצוה לבני קהת להיות נושאים ארון כבודך על הכתף, שנאמר: ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו³¹, אתה זן את כל העולם ואתה מצוה: את קרבני לחמי³², אתה מאיר לכל העולם ואתה מצוה להעלות נר תמיד, הוי אומר: למעשה ידיך תכסוף. ואמר הקב"ה³³: לא שאני צריך לאור בשר ודם, שבאורי אני מאיר לכל העולם, אלא כדי להעלות אתכם ולזכות אתכם. ועוד שם³⁴: אמר רבי מאיר אמר הקב"ה חביבין עלי נרות שאהרן מדליק מן המאורות שקבעתי בשמים, למה, שבשעה שהקריבו הנשיאים חנוכת המזבח ולא הקריב שבט לוי היה נפשו של אהרן עגומה, א"ל הקב"ה: כל השבטים הקריבו חנוכה אחת ואתה לבדך תעשה חנוכה לעצמך, הוא שכתוב: תאות ענוים * שמעת ה', וזהו שכתוב: מחוץ לפרכת וגו' יערוך אותו אהרן ובניו, עד כאן. ויהיה רמז לחנוכה של נרות חשמונאי³⁵, ואם כן כשאמר, יערוך אותו אהרן ובניו ירמוז לשעה ולדורות.

כח (ב) לכבוד ולתפארת. על דרך הפשט [שיתכבד ויתפאר בהם, ולפי שהכהן הגדול מלאך ה' צבאות אצל היחידים * בענין העבודה, יצוה עתה להלבישו בגדי מלכות ולהיותו מלך נכבד ומפואר אצל ההמון, ואז יהיה שלם בכל, כי הבגדים האלה בגדי מלכות, המעיל כמו שכתוב: כי כן תלבשנה בנות המלך הבתולות מעילים³⁷, וכתנת תשבץ' הוא כתנת פסים האמור ביוסף: ועשה לו כתנת פסים³⁸, והמצנפת מנהג המושלים והמלכים בארצות ישמעאל שיתעטפו בה הצואר והראש. ועל דרך הקבלה: לכבוד ולתפארת, יאמר ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך שיהא משמש בהם לכבוד ולתפארת, כלומר לכבוד ה' השוכן בתוכם ולתפארת ישראל, וכבר ידעת כי היה המשכן דוגמא למקדש העתיד. והנה בית המקדש קראו הנביא: בית קדשנו ותפארתנו³⁹, הכוונה בית של קדשנו הוא הכבוד ושל תפארתנו הוא תפארת ישראל³⁶] וזהו: כי מקדש מלך הוא ובית ממלכה הוא⁴⁰, וזהו שאמר: לכהנו לי, בתוספת וי"ו * לרמוז על המדה הששית, ומלת לי' כמו לה', והוא הכבוד, וזה מבואר.

(ג) ואתה תדבר אל כל חכמי לב ועשו. סמך, ועשו' ל, חכמי לב' לרמוז שתהיה עשיית הבגדים מתוך מחשבת חכמה והוא שהיו צריכין עשיה לשמם⁴¹, ואמר ועשית שיהיו נעשים על כוונתו * ותמצא בפרשה זו שלשה פעמים, לכהנו לי' ⁴² והיה ראוי לומר, לכהן לי' ושלשה וי"ן הנוספין לרמוז על י"ח כהנים⁴³ גדולים ששמשו במקדש ראשון.

29 איוב יד, טו. 30 ישעי' מו, ד. 31 במדבר ז, ט. 32 שם כח, ב. 33 שמות רבה לו, ב. 34 תנחומא תצוה ב. 35 עיין רמב"ן ריש פרשת בהעלתך. [36] מפירוש הרמב"ן פסוק ב (עמ' תעא), עם תוספות ביאורים. 37 שמואל ב יג, יח. 38 בראשית לו, ג. 39 ישעי' סד, י. 40 עמוס ז, יג. 41 כן ברמב"ן (סוף פסוק ב עמ' תעב). וע"ש בציון 48. 42 בפסוקים: א, ג, ד. 43 יומא ט, א.

אותיות, תמיד: מדת יו"ד, וכמו שכתב רבינו לקמן בפרשת עקב (יא, יב): ועל דרך הקבלה וכו', וזהו לשון תמיד, כלומר מדת יו"ד, עיין שם (תורת חיים). תאות ענוים שמעת ה'. תהלים י, יז. ששמע לאהרן מה שתאו ואמר למשה: ואתה תצוה וכו', כדי שיהא אהרן מדליק לפניו (עץ יוסף תנחומא תצוה ב).
כח (ב) היחידים. במובן: אנשים מצויינים מהצבור (כמו בתענית י, ב: מאן יחידים?

א"ר הונא: רבנן. והיינו: הכהנים. בתוספת וי"ו. ר"ל קרי בית לכהן וי"ו ליו"ד, כלומר תפארת מדה הששית ליו"ד הוא הכבוד המדה העשירית (תורת חיים).
(ג) על כוונתו. שיהיו צריכין כוונה (לשון הרמב"ן). ובבאור אבוסאולה: ויתכן כי צריכים כוונה לרמוז כל דבר לעניינו. — ובציוני: דע שהבגדים היו צריכים עשייה לשמה כי הדבר אמתי שבגדי כהונה לא היה בהם תפירה